

[Вільяма Томсона] (1824 – 1907) прямим чином був пов'язаний з його богословськими поглядами. Таким чином, віра в існування Творця-Законодавця виступає природним і очевидним мотиватором шукати встановлені Ним закони природи

Моральність наукової діяльності

Один з видатних німецьких вчених – доктор Ханйохем – декан факультету природничих наук Мюнхенського Університету сказав: "Наука не може бути поганою або хорошою, але вчені – можуть. Я завжди попереджав студентів, що ножем можна різати хліб і перерізати чиєсь горло". Наука та її результати можуть стати в пригоді людству, забезпечивши вирішення проблем, пов'язаних з його існуванням, але може трапитись й інше – завдання небувалої за обсягом шкоди у випадку потрапляння науки до рук людей, що не є носіями високих цінностей. Прикладом такої шкоди може служити збудування ядерної зброї, яка вже в перші місяці свого існування винищила з обличчя землі два японських міста – Хіросиму та Нагасаки. З цього видно, наскільки важливим є привнесення в науку християнських цінностей, що може служити запорукою морального використання наукових надбань та відкриттів.

Задля успішного розвитку науки та корисного і безпечного використання її результатів на добро людству слід не ухилятися, не зневажати, а активно прищеплювати християнський світогляд та духовні цінності в науковому світі. Історія та сучасність доводять правильність зазначеного підходу.

Глебова Н., кандидат соціологічних наук,
доцент кафедри соціології
МДПУ ім. Б.Хмельницького

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ СИСТЕМ

Аналіз та узагальнення світового і вітчизняного досвіду соціологічних практик досліджень «соціології життя», в рамках якої вивчаються життєві орієнтації особистості і стратегії життєдіяльності, «соціології середнього рівня» і, зокрема, соціології професій та соціології освіти, достатньою мірою обґрунтовують потребу переосмислення самої моделі підходів до професійної освіти як компоненти професійної адаптації індивідуума в сучасному соціумі.

Найважливішою характеристикою кожної соціальної системи є її структура, як сукупність стійких зв'язків між компонентами об'єкта, що забезпечують його цілісність і тотожність самому собі. Оскільки особистість всередині професійної страти, що зазнає соціальних змін є одночасно і об'єктом, і суб'єктом соціальних перетворень, то є всі підстави вважати, що професійна освіта в сучасних умовах стає достатньо чітким виразником

інтегрованої сукупності складного комплексу соціальних цілепокладань, симпатій, антипатій, орієнтацій, очікувань особистості тощо, тобто означає зусилля і намагання особистості «вписати» свій життєвий світ в нову систему соціальних координат. Оскільки насправді одночасно відбуваються і багато процесів протилежного спрямування, то цілком адаптованою професійно можна вважати особистість, яка «вписує» і нову соціальну реальність у власну систему уявлень про світ і відносин до нього. Таким чином, професійна адаптація передбачає, перш за все, інтерналізацію нового соціального досвіду, тобто «привласнення» людиною нових атрибутів соціального світу і створення на цій основі оновленої суб'єктивної картини світу, тобто введення в дію механізму соціалізації.

Оскільки методологічні засади системи професійної освіти не можуть мати втілення поза контекстами взаємодії реальних соціальних систем і української громадянської спільноти й окрім як виходячи з базових потреб в професійній самореалізації кожного громадянина країни, застосування багатьох новітніх методик дослідження та наукового супроводу процесу формування професійної освіти з урахуванням теорій життєдіяльності і досягнення життєвого успіху а також сучасних соціологічних і міждисциплінарних прикладних напрацювань уже сьогодні дають можливість більш повного використання освітянського потенціалу у цьому процесі. В Україні все більш усвідомлюється проблема нових соціально-демографічних реалій, що пов'язуються не тільки з тенденціями кризи старих соціальних і економічних структур суспільства, але і з новими формами проявів соціальної, міграційної та професійної активності громадян, що відносяться до різних соціокультурних страт і є носіями певних ознак – репрезентативних маркерів світоглядно-ціннісних, ментальних, комунікативних чи інших характеристик особливостей своїх етнічних, професійних, територіальних або соціальних груп, які й укладають соціальну структуру сучасного українського суспільства. Сучасні наукові дослідження засвідчують, що поточні характеристики регіональної соціокультурної реальності і менталітету значної частини населення, будучи чинником впливів і видозмін якісних характеристик процесів формування професійних спільнот окремих регіонів, у повсякденному житті значною мірою впливають на формування цілісного «інтерсуб'єктивного світу» індивіда і визначають соціальну спрямованість його зусиль, таким чином впливаючи на формування якості регіонального соціального простору. Дослідження також свідчать, що в регіонах з розвинутими традиціями куди частіше бувають значимими ті соціальні і культурні установки, що пов'язані з міжособистісними і особистісно-громадськими взаєминами, ставленням до праці тощо. В контексті професійного вибору і орієнтації особистості це означає, що будь-яке історично і традиційно сформоване суспільство характеризується специфічною ієрархією цінностей, які виконують роль соціальної регуляції. На її базі розгортаються системи нормативного контролю, громадські інститути, а також дії людей. Засвоєння цієї системи окремою особистістю укладає необхідну основу і професійної соціалізації

особистості та підтримки нормативного порядку в суспільстві. Соціальні цінності, заломлюючись через призму індивідуальної життєдіяльності, входять у психологічну структуру особистості у формі особистісних цінностей, ієрархія яких виступає сполучною ланкою між громадським і індивідуальним буттям.

Таким чином, професійна підготовка може розглядатись як виключно важливий засіб досягнення соціальної рівноваги індивіда з навколишнім середовищем, як результат цілеспрямованої підготовки інтеграції особистості і середовища, де акцент переноситься на процесуальні характеристики, і адаптація характеризується досягненням оптимальної взаємодії особистості і середовища внаслідок налагодження конструктивного взаємообміну. Тому конкретні наукові знання про механізми функціонування і форми прояву взаємовпливів в різних соціальних системах дають змогу залучення їх до наукового супроводу функціонування різних соціальних системах для цілеспрямованого управління ними на етапі професійного самовизначення особистості до освітянських методик неперервної освіти соціалізації фахівця й формування самосвідомості професійної страти на засадах соціальної довіри і визначеної системи соціальних взаємин. Разом з тим, вказаний підхід дає можливість корелювати якість професійної соціалізації індивіда в процесі навчання та формувати в середовищі професійних страт значимі для регіонального розвитку соціальні зв'язки з опорою на ефективне використання того соціального капіталу, яким є професійна освіта.

Гудзь В., кандидат історичних наук,
доцент кафедри історії
МДПУ ім. Б.Хмельницького

«Не можна любити народів других, коли ти не любиш країну»

Володимир Сосюра

Метою даного есе є доведення власного погляду на деякі питання теорії і практики виховання української ідентичності у студентської молоді Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (далі – МДПУ). Йдеться не стільки про етнічність, хоча природно, що український етнос, складаючи 78% населення країни, є найбільшим складником формування нації, скільки про духовну ідентичність українській політичній нації, таку важливу в умовах глобалізації та підступної гібридної війни колишньої метрополії. Головним критерієм в оцінці історичних подій на заняттях з історії України визначається право народу на самостійний розвиток, на соборність і державність. Головною метою – формування професійних навичок, наукового світогляду, активної громадянської позиції, патріотизму майбутніх педагогів.

Проблема знайшла достатнє висвітлення у науковій літературі, але підходи до неї і висновки неоднозначні, що залежить від методологічних